

Januar 2021

Specialrådgivningens informationsbrev til landets synskonsulenter

Indhold

Godt nytår!	1
Fødselsdag.....	1
Personalenyt.....	2
Sommerskole 2021	2
Specialrådgivningen (SPR) er gået online	2
Forløb og kurser på Stausgård først kvartal 2021.....	3
Stadig muligt at afprøve nyt musikforløb for hele klassen	3
Netværksdage, konferencer mv.....	4
Opsamling fra Synskonsulenternes virtuelle netværksdag d. 16.11.2020	4

Godt nytår!

Her er årets første informationsbrev fra Specialrådgivningen ved Synscenter Refsnæs.

Vi har ikke lukket og udfører alle de opgaver, vi kan, inden for rammerne af myndighedernes aktuelle retningslinjer under corona.

Vi ser frem til at mødes med Jer virtuelt og fysisk i det kommende år. God læselyst!

På vegne af Specialrådgivningen og Materialeområdet

Nanette Borges, afdelingsleder

Fødselsdag

Punktskriftens opfinder, Louis Braille, havde fødselsdag mandag den 4. januar. Samme dag satte Synscenter Refsnæs og Dansk Blindesamfund fokus på punktskrift i Danmark.

Tak til alle synskonsulenter, der sendte links til spørgeskemaet til familier og fagpersoner til de børn og unge i Danmark, der er punktbrugere - og selv besvarede undersøgelsen!

De to organisationer har sammen undersøgt, hvordan punktskrift opleves og understøttes blandt børn og unge i Danmark. Besvarelserne fordeler sig med 1/3 forældre, 1/3 fagpersoner og 1/3 synskonsulenter og peger på, hvor der er behov for at udvikle og styrke indsatsen for børn og unges brug af punktskrift.

Undersøgelsen slår fast, at punktskrift er vigtigt, men peger også på en række udfordringer ved brugen af punktskrift og digitalisering. En af udfordringer er, at mange elever rundt om i landet ikke møder "voksen-eksperter" - voksne, der er bedre til punktskrift end eleven og kan støtte eleven i dagligdagen.

Det fremgår, at kun få lærere modtager undervisning og træner punktskrift og dermed ikke besidder den viden og de færdigheder, som er nødvendig for at undervise elever, der anvender punktskrift.

Synscenter Refsnæs underviser i løbet af året børn og unge, forældre og fagpersoner til punktlæsende elever i hele landet. En del undervisning kombineres med skræddersyet specialrådgivning - ofte på elevens skole. Men vi erfarer desværre et slip i støtten til eleven, når rådgivningen slutter, hvilket undersøgelsen bekræfter. Se omtalen på Synscenter Refsnæs Facebookside eller LinkedIn og læs mere på Dansk Blindesamfundshjemmeside: <https://blind.dk/find-alle-artikler-nyhedsarkivet-herunder>

Find de nyeste anbefalinger om før punkt, begynderpunkt og punktskrift som fortsat praksis i [Punktskriftsguiden](#).

Personalenyt

Umran Camur og Kriztina Sandberg Davidsen er i praktik i Specialrådgivningen som professionsbachelors i administration til den 12. juni 2021. Tag godt i mod dem.

Bendt Nygaard Jensen og Rikke Kannegård er midlertidigt udlånt til VISO Socialstyrelsen for at bidrage til beskrivelsen af mulige fremtidige modeller på det specialiserede socialområde.

Anna Gro Wajn har fratrukket sin stilling som psykolog ved Synscenter Refsnæs. Annas opgaver varetages af psykologgruppen ind til videre. Den ledige stilling er knyttet til Multiteamet og bliver snarest slået op.

Sommerskole 2021

Lige nu ser vi tiden an og afventer myndighedernes retningslinjer.

Men sommerskoleteamet med Annette ved Synscenter Refsnæs og Christian fra Dansk Blindesamfund er klar i startblokken: Både sommerskolen og den nye MINI-sommerskole 2021 er i Olympiadens tegn. Vi melder ud på hjemmesiden, når vi er klar til at modtage Henvendelseskemaer til årets sommerskole. Når du som synskonsulent skal sende henvendelsen til Refsnæs, så husk, at det skal ske i samarbejde med elevens forældre og med deres samtykke, så vi har hjemmel til at behandle sagen.

Specialrådgivningen (SPR) er gået online

På grund af situationen med corona afholdes ingen gruppeforløb på Stausgård i øjeblikket. Familier med børn med synsnedsættelse modtager i stedet specialrådgivning virtuelt. Det betyder, at familierne bliver hjemme og medarbejderne fra (SPR) sidder fordelt på Stausgård, på Øst 2. sal og hjemme hos dem selv.

Hvordan?

Familierne sender fx på video en udfordring til SPR. Med levende billeder og flere personer på hver side af skærmen foretages vurderinger og forskellige afprøvninger. Ikke alt kan lade sig gøre – men temmelig meget! Hvert barn får et skræddersyet forløb og forældrene deltager i fælles undervisning/webinarer. Ved behov suppleres med psykologsamtaler, netværksmøde eller forældrekursus senere på året.

Corona som følgesvend

At mødes med andre familier er et vigtigt element i Specialrådgivningens gruppeforløb. På grund af corona må familierne i øjeblikket undvære dette.

Glædeligt er det til gengæld, at medarbejderne i Specialrådgivningen stifter bekendtskab med og udvikler nye metoder til virtuel rådgivning *på afstand*. Læringskurven er stejl: Mette Frederiksen gik på talerstolen den 5. januar og det første team var klar ved skærmen mandag den 11. januar.

Efter corona

Virtuel kommunikation er kommet for at blive og vi håber, at det forbliver et *supplement* til viften af tilbud i SPR. Den har mange fordele: Fleksibel, flere deltagere (fx fag- og støttepersoner) og mindre transport. Men vi glæder os til at komme over på den anden side af corona og mødes fysisk igen!

Forløb og kurser på Stausgård først kvartal 2021

Forløb og kurser i uge 2, 5, 6, 9, 10 og 11 er på grund af den aktuelle situation og forsigtighedsprincippet ændret. Berørte synskonsulenter og kursister har fået eller får direkte besked.

Dato (uge)	Forløb - målgruppe	Ændring
1.- 5. februar (5)	Gruppeforløb m/udredning 0.-7. årige m/yderligere	Ændres til individuel virtuel rådgivning og undervisning af forældre med, tilbud om forældrekursus samt individuel opfølgning efter behov
9.-11 februar (6)	Gruppeforløb m/udredning 0.-1. kl. punktlæsende elever	Ændres til individuel virtuel rådgivning samt undervisning af forældre og individuel opfølgning efter behov
1.-5. marts (9)	Kursus Personale i dagtilbud	Udsættes . Mange viser interesse uden tilmelding pga. corona, inkl. deltagere fra sidste års afbrudte kursus (torsdag –fredag). Afholdelse til efteråret undersøges.
8. – 12. marts (10)	Gruppeforløb m/udredning 0.-7. årige m/yderligere	Ændres til individuel virtuel rådgivning og undervisning af forældre med, tilbud om forældrekursus samt individuel opfølgning efter behov
15.-19. marts (11)	Gruppeforløb 7.-10. kl.	Aflyses . Gruppen er for stor til at overholde restriktionerne. Det vurderes tillige at eleverne har brug for gå i deres lokale skole, når den åbner igen.

Stadig muligt at afprøve nyt musikforløb for hele klassen

Er du synskonsulent for et barn, der elsker musik? Eller måske for et barn, der har svært ved at deltage i de musiske aktiviteter i dagtilbud, skole eller botilbud? I kan stadig nå at hjælpe os.

Musikteamet på Synscenter Refsnæs er langt med udviklingen af det første af 9 musikforløb til målgrupperne indskoling, mellemtrin, udskoling, småbørn og børn med yderligere funktionsnedsættelser. Forløbene har som formål at styrke målgruppens læring og aktive musikudøvelse og udvikles med fokus på hele klassens/børnegruppens deltagelse.

I forbindelse med udviklingen af forløbene leder vi efter dygtige og engagerede lærere og pædagoger, der arbejder med musik og har lyst til at *afprøve og komme med input* til forløbene.

Skriv til projektmedarbejder Katja Nørgaard Hansen på katjha@regionsjaelland.dk, hvis du kender den pædagog eller lærer, som vi leder efter, eller for at høre mere om projektet.

Netværksdage, konferencer mv

Mange aktiviteter er fortsat digitale, udsat eller aflyst. Her er Bendt Nygaard Jensens (videnskonsulent ved Synscenter Refsnæs) og min aktuelle opdatering, på baggrund af den viden, vi har tilgængelig:

Hvad	Hvordan	Hvornår
IMC17 – The 17 th International Mobility Conference due at 22 th – 25 th of April 2021 (Gothenburg). https://ips.gu.se/english/cooperation/conferences/imc17	Fremmøde	22.-25.april 2021
Tactile Reading 2021. https://www.statped.no/tactilereading2021	Virtuelt	29.–30.april 2021 Pre Conference 28. april
Netværksdage for synskonsulenter småbørn og yderligere på Synscenter Refsnæs.	Fremmøde eller virtuelt	5.-6. maj 2021
8TH ECPVI –European conference in psychology and visual impairment vision. Prague, Czech Republic 2021. Theme: „Real life (In) dependence“. https://www.visionprague2020.cz/	?	1.– 2.juli 2021
Vision 2020 takes place in Dublin in July 2021. https://vision2020dublin.com/	Fremmøde	11.-15. juli 2021
ICEVI-Europe Conference Access to Learning and Learning to Access http://icevi-europe.org/files/2019/SAVE%20THE%20DATE.pdf	?	8. – 12. august 2021
Netværksdag for synskonsulenter på Synscenter Refsnæs.	Fremmøde eller virtuelt	15. nov. 2021
Øjendag på Kennedy Centreret. Glostrup.	Fremmøde	16. nov. 2021
NOVIR - Nordisk Småbørnskonference i København - the Nordic Pre-school conference (Refsnæs) postponed from 2020 to 2022.	Fremmøde	9.-10. juni 2022
NOVIR - Nordisk kongres i Synspædagogik på Hotel Legoland i Billund. https://www.nordisksynkongress.com/	Fremmøde	7.-9. sept. 2022

Opsamling fra Synskonsulenternes virtuelle netværksdag d. 16.11.2020

Som lovet bringer vi Gunillas referat fra netværksdagen. I mailen er vedhæftet slides fra dagen.

ADL – systematisk støtte til skole-elever

v/ *ergoterapeut*. ADL- og mobilityinstruktør Bonnie Dahlmann Petersen, *ergoterapeut* Trine Engell og synskonsulent Annette Petersen, Synscenter Refsnæs

Med afsæt i ADL taksonomien om Almindelig Daglig Levevis afprøver skoleteamet et værktøj, der afdækker skoleelevernes daglige udfordringer. Elev og forældre udfylder skema inden et gruppeforløb og danner afsæt for, hvilke fokuspunkter i ADL der arbejdes med på gruppeforløbet. Det er afprøvet første gang i efteråret 2020. Synskonsulenterne tog godt i mod det nye initiativ og drøftede, hvordan der kan følges op lokalt. Et forslag var, at der i rapporter efter forløb noteres 2-3 fokuspunkter fra gruppeforløbet, som der kan arbejdes med lokalt. SPR er opmærksomme på at balancere mængden af info, der udsendes. ADL skema kan være bilag til rapporter, så der kan ske systematisk opfølgning lokalt

Krop og selvindsigt til skole elever

v/ *psykolog* Margit Munk Hansen og *ergoterapeut* Bonnie Dahlmann Petersen, Synscenter Refsnæs

En præsentation af arbejder med sansning og selvbevidsthed og understøttelsen af disse. Metoden fantasirejser bliver anvendt. Der bliver arbejdet på at mærke og differentiere sanseoplevelser, at forstå

sanser samt at kunne sætte ord på dem og formidle dem. På mødet kom et forslag på at der blev lavet en arbejdsgruppe, hvor flere kan komme med input til det videre arbejde med dette nye tiltag.

Love Your Device

v/synskonsulenterne Philippa Steen, CSV Århus og Dorte Larsen, Synscenter Refsnæs.

....præsenterede et initiativ fra Center for Syn og Hjælpemidler Aarhus, der skal understøtte elever brug af IKT i skolen. Det er en arbejdsbog, der udfyldes løbende af elev, lærer og synskonsulent. 6 synskonsulenter fra hele landet deltager i afprøvningen af Elevens bog henover vinteren 2020-2021.

Afprøvning af Rydaholm-metoden.

v/synskonsulent Dorte Larsen, Synscenter Refsnæs

Rydaholm-metoden er et læseværktøj til forbedring af læsehastighed. Metoden er udviklet af den svenske speciallærer Carl-Erik Petterson til elever med normalt syn. Metoden er af svenske eksperter tilpasset til punktskriftslæsende elever i Sverige og oversat til Dansk af Synscenter Refsnæs i samarbejde med Dansk Blinde samfunds John Heilbrunn.

DTHS - NNS projektet Status på de 10 nationale vejledninger

v/vicecenterleder og projektleder Berit Houmølle, projekt- og vidensmedarbejderne Rikke Kannegaard og Katja Nørgaard Hansen, Synscenter Refsnæs

Berit præsenterede et pilotprojekt på Efterskolen ved Synscenter Refsnæs, hvor lærertemaet arbejder systematisk med de udvidede læringsmål i forhold til dokumentation og mål for de kompenserende indsatser i elevernes mål og handleplaner. De 9 vejledninger blev præsenteret og er i januar udsendt til alle landets synskonsulenter. På mødet blev drøftet muligheden for at afholde webinar eller kursus omkring de Udvidede Læringsmål samt de 9 nationale vejledninger.

Aktivitet og deltagelse i fællesskaber - TEMA

v//konsulent og seniorforsker Anne-Merete Kissow, Videnscenter om Handicap.

Hvorfor er det vigtigt at børn og unge med handicap deltager i bevægelsesfællesskaber? Hvad betyder det for deres selvopfattelse og hverdagsliv nu og på længere sigt? Hvad betyder det for omgivelsernes opfattelse af mennesker med handicap? Hovedpointerne fra oplægget var:

- Mennesker med handicap står oftere udenfor fx har de i mindre grad et aktivt hverdagsliv samt står uden for i arbejdsmarkedet, foreningsliv og fritidstilbud.
- Børn og unge med handicap deltager mindre i sociale aktiviteter, er oftere i rolige aktiviteter hvor der er mindre variation af aktivitet samt oftere i hjemmet.
- De oplever begrænsninger i social interaktion og netværk, som kan skabe isolation, ensomhed og manglende mestring af sociale situationer og influere negativt på livskvalitet og sundhed.
- Man kan dog se, at de børn og unge som har et aktivt hverdagsliv har et højere gå-på-mod (self-efficacy) ved aktivitet som også gør sig gældende i flere arenaer.

DTHS - Lys & Belysning

v/synskonsulent, Tina Lindop Gable, Synscenter Refsnæs

Tina præsenterede gruppens arbejde og de to publikationer, som kan tilgås fra DTHS, Synscenter Refsnæs og IBOS hjemmesider: Lys og belysning – Børn og unge og Lys og Belysning – voksne.

Det er første gang, der er foretaget så omfattende formidling af viden og anbefalinger. Der er foretaget systematisk litteratursøgning og gruppen har på den baggrund valgt at anbefale de **japanske standarder** for Belysning i eget hjem. Anbefalingen er efterspurgt i kommunerne, fx ved bevilling af kommunal betaling for lys og belysning i hjemmet. <https://dths.dk/undervisnings-og-infomaterialer.aspx>